

AU 2013:

*Medarbejdere og studerende
om årets opture og nedture*

Året, der gik s. 12-13

#5
dec.
2013

Kritik af administrationen

*– Hvad er kritikken
udtryk for?*

Svinehund eller folkedyb? s. 8-9

OMNIBUS

Aarhus Universitets avis

#5, årgang 1
december 2013
omnibus.au.dk

Sparerunde til 200 millioner kroner

Bestyrelsesmedlemmer: Vi vidste intet s. 3

Overbudgettering eller manglende rettidig omhu?
Begge dele, siger rektor.

s. 5-6

Studerende på AU er i oprør over studiefremdriftsreformen og har holdt både stormøde om reformen og manifestation foran rektoratet, hvor de luftede deres bekymringer for rektor. Men hvor langt er AU med implementeringen?

En tilfældighed fik tre lektorer til at kaste sig over korte videoer som formidlingsform. Den pædagogiske kongstanke er, at videoerne skal fungere som undervisning mellem lektionerne.

For et par år siden modtog Mette Madsen en millionbevilling. Nu er hun på trapperne med resultater, der på længere sigt måske kan gøre det lettere at opdage og behandle modermærkekræft.

læs i dette nummer:

Bestyrelsesmedlemmer uvidende om den dårlige økonomi på AU side 3-4

Interne bestyrelsesmedlemmer uforberedte på at skulle tage stilling til spareplan på 200 millioner kroner.

Overbudgettering? Manglende rettidig omhu? Eller begge dele? side 5-6

Begge dele, siger rektor.

Fra omnibus.au.dk side 7

Svinehund eller folkedyb? side 8-9

Kritik af administrationen midt i en sparerunde – hvad er kritikken udtryk for?

Studiefremdriftsreformen side 10-11

Studerende er meget bekymrede, og hvad sker der egentlig på AU?

Året, der gik på AU side 12-13

Medarbejdere og studerende giver deres bud på årets højdepunkt og lavpunkt på AU.

Til kamp mod formidlingssnobberiet side 14-15

Studerende vil være bedre til mundtlig formidling. Nu har de taget sagen i egen hånd.

Oldsager med mod på nye formidlingsformer side 16

Tre arkæologer eksperimenterer med at bruge nye medier i undervisningen.

Videnskabsbøbler side 17

Kronik af David Budtz Pedersen, projektleder for forskningsprogrammet Humanomics.

Noter side 18

Univalg 2013: De blev valgt side 19

De nye studenterrepræsentanter i bestyrelsen løfter sløret for, hvad de gerne vil kæmpe for næste år.

Noter side 20

Stud.BSS underholder tusindvis af medstuderende side 21

En dag med: Lektor i medicinsk biokemi Mette Madsen side 22-23

Et videnskabeligt gennembrud er under opsejling i Mette Madsens laboratorium.

Bagsiden: Hvad med dig selv? side 24

Synspunkt af AU-lektorerne bag [Alternativt] Udvalg for kvalitet og relevans i de videregående uddannelser.

kolofon

omnibus.au.dk

Omnibus udgives af Aarhus Universitet seks gange om året til universitetets studerende og ansatte. Omnibus har redaktionel frihed og redigeres uafhængigt af særinteresser hos nogen gruppe ved Aarhus Universitet.

Redaktionen
Vi modtager meget gerne input.
Ring, skriv, eller kig forbi
redaktionen:

Omnibus
Fuglesangs Allé 4,
bygning D (2623), lokale D2a
8210 Aarhus V
Telefon: 8715 3619
omnibus@au.dk

Lotte Bilberg, (*lobi*)
ansvarshavende redaktør
Telefon: 8715 3619
Mobil: 5133 5344
cbra@adm.au.dk

Marie Groth Andersen, (*mga*)
journalist
Telefon: 8715 3058
Mobil: 5133 5053
mga@adm.au.dk

Sara Rosenkilde Kristiansen, (*srk*)
studenterskribent
sark@adm.au.dk

Foto
Lars Kruse, fotograf
lk@adm.au.dk

Jesper Rais, fotograf
jbra@adm.au.dk

Lise Balsby, fotograf
lba@adm.au.dk

Anders Trærup, fotografelev
avt@adm.au.dk

Design og layout
Astrid Friis Reitzel, grafisk designer
afr@adm.au.dk

Korrektur
Charlotte Boel, kommunikationsmedarbejder
cbo@adm.au.dk

Oversættelse
Nicholas Wrigley, oversætter, sprogkonsulent
engnw@hum.au.dk

Produktion
vahle*nikolaisen

Oplag
15.000

ISSN 2245-9456

Distribution
Intern post på Aarhus Universitet.
Den nyeste udgave af *Omnibus* kan findes i
standere og kantiner overalt på universitetet.

Annoncer
Telefon: 8715 3619
Mail: omnibus@au.dk

In English, please!

Omnibus is published in English
as a web-based newspaper.

Just scan the
code with your
smartphone
if you'd like
to read the
newspaper in
English.

You can also find the English version
at omnibus.au.dk/en

AARHUS
UNIVERSITET

Bestyrelsesmedlemmer uvidende om den dårlige økonomi på AU

SPAREPLAN Medarbejderrepræsentanter og studenterrepræsentanter i AU's bestyrelse var helt uforberedte på at skulle tage stilling til en spareplan på 200 millioner kroner. Spareplanen var et akut punkt uden for dagsordenen på det seneste ordinære bestyrelsesmøde 6. november.

af Lotte Bilberg
foto: Lars Kruse

Så sent som i september fik AU's bestyrelse at vide på et seminar på Sandbjerg, at stort set alt var som aftalt med universitetsledelsen. Universitetsledelsen forklarede, at den forventede at komme ud med et underskud på 100 millioner i stedet for de 81 millioner, som bestyrelsen havde godkendt. Bestyrelsen tilkendegav efter den melding, at den havde en forventning om, at universitetsledelsen holdt sig inden for det aftalte budget.

Derfor var medarbejderrepræsentanterne for det videnskabelige personale, lektor Peter Bugge og

professor Susanne Bødker, helt uforberedte, da de blev præsenteret for et punkt uden for dagsordenen, som handlede om besparelser på 200 millioner kroner på det seneste ordinære bestyrelsesmøde 6. november.

»Vi blev meget overraskede over at erfare, at vi pludselig skal ud i en så omfattende sparerunde,« siger professor Susanne Bødker.

»Da bestyrelsen så sent som i september var samlet, blev vi præsenteret for et forecast (foreløbigt budget, red.), som ikke viste voldsomt større underskud på budgettet end det, som i forvejen var aftalt med bestyrelsen de kommende år,« fortsætter hun.

Også de studerendes repræsen- ➤

”

Vi blev meget overraskede over at erfare, at vi pludselig skal ud i en så omfattende sparerunde.

*Susanne Bødker,
professor og bestyrelsesmedlem*

(fortsat) Bestyrelsesmedlemmer uvidende om den dårlige økonomi på AU

tanter i bestyrelsen var helt uforberedt på det akutte punkt på mødet. Kandidatstuderende Benjamin Bilde Boelsmand siger:

»Vi var ikke blevet orienteret om noget som helst forud for mødet. Vi fik et bilag med nogle overordnede tal, som vi skulle aflevere igen på mødet, så jeg var ret overrumplet, da jeg intenst lyttede til rektors fremlæggelse.«

Hvorfor beder I ikke om at få punktet behandlet på et ekstraordinært bestyrelsesmøde?

»Det har jeg ingen kommentarer til,« siger Benjamin Bilde Boelsmand.

På samme spørgsmål svarer Susanne Bødker: »Kendsgerningerne var klare. Og for at komme videre skulle vi have mere detaljerede budgetter, som vi ikke kunne få, fordi de endnu ikke er udarbejdet.«

Hvorfor venter I så ikke med at tage stilling til spareplanen, indtil der foreligger mere detaljerede budgetter?

»Jeg vil sige det sådan, at budgettet først skal godkendes 18. december.«

100 plus 100

Spareplanen, som bestyrelsen blev bedt om at bakke op om, er den, som rektor Brian Bech Nielsen fremlagde i Anatomisk Auditorium onsdag 27. november:

Universitetsledelsen vil finde varige besparelser for 100 millioner kroner til at dække underskuddet, så universitetets økonomi kan være i balance fra 2015. Desuden vil den finde besparelser på andre 100 millioner, der skal indgå i de puljer, som universitetsledelsen kan råde over til nye strategiske satsninger. Peter Bugge og Susanne Bødker ønsker på nuværende tidspunkt ikke at

udtale sig om, hvordan de stillede sig til, at nye strategiske satsninger skal finansieres via sparerunden på AU.

»Det spørgsmål vil vi gerne vente med at besvare til bestyrelsesmødet i december,« siger Susanne Bødker.

Benjamin Bilde Boelsmand har

den af en operation for at skabe balance i budgetterne efter en periode, hvor man med bestyrelsens godkendelse har kørt med underskud på budgetterne for at finansiere den faglige udviklingsproces. Men jeg var ikke bekendt med størrelsen af

Som jeg forstår det, er der ingen bilag til punktet (da det bliver behandlet på bestyrelsesmødet, red.) – ud over nogle overordnede tal på et stykke papir. Hvordan kan bestyrelsen træffe en beslutning på det grundlag?

»Jeg har ingen kommentarer. Det er internt bestyrelsesarbejde.«

Hvordan oplever du medlemmernes reaktion, da I får orienteringen af rektor på bestyrelsesmødet?

»Jeg vil ikke ind på, hvem der siger hvad, og hvem der gør hvad. Det er internt bestyrelsesarbejde.«

Er alle i bestyrelsen enige om at bakke op om universitetsledelsens forslag til omfanget af besparelser på bestyrelsesmødet?

»Vi bliver nødt til at stoppe her.«

”

Jeg har ingen kommentarer. Det er internt bestyrelsesarbejde.

*Michael Christiansen
bestyrelsesformand*

ingen kommentar, men siger:

»Vi studenterrepræsentanter har ikke opfattelsen af, at vi har godkendt noget budget før 18. december.«

Orienteret af rektor

Bestyrelsesformand Michael Christiansen vil ikke svare på spørgsmål, som relaterer sig til behandlingen af besparelserne på bestyrelsesmødet.

Selv bliver bestyrelsesformanden for første gang løst orienteret om den økonomiske situation midt i oktober af rektor Brian Bech Nielsen. Rektor orienterer ved samme lejlighed bestyrelsesformanden om, at universitetsledelsen sætter sig sammen for at finde ud af, hvordan sagen skal håndteres.

Hvor overrasket blev du over at høre, hvad Brian Bech Nielsen havde at berette i oktober?

»Jeg vil ikke til at gradboje min overraskelse, men kan sige, at jeg blev bekymret over størrelsen af tallene. Jeg var bekendt med nødvendighe-

operationen.«

På et spørgsmål om, hvorvidt bestyrelsesformanden på dette tidspunkt i oktober orienterer nogle fra bestyrelsen, svarer Michael Christiansen:

»Det vil jeg ikke røbe. Det er internt bestyrelsesarbejde.«

Bestyrelsen skal godkende budgettet for 2014 på dets sidste møde i år onsdag 18. december.

fakta

Bestyrelsen er den øverste myndighed på AU. Den består af 11 medlemmer: Fem af medlemmerne vælges indenfor murene, to medlemmer blandt det videnskabelige personale, et medlem blandt det teknisk-administrative personale og to medlemmer blandt de studerende. Formanden og de øvrige fem medlemmer hentes udenfor murene – for eksempel fra det private erhvervsliv.

au.dk/om/uni/bestyrelse

Sidste plads var optaget i Anatomisk Auditorium i Universitetsparken, da rektor Brian Bech Nielsen onsdag 27. november måtte fortælle, at universitetet skal ud i en omfattende sparerunde fra næste år. De ansatte blev præsenteret for en plan om besparelser på 200 millioner kroner. Rektor lagde ikke skjul på, at en konsekvens af det er afskedigelser på tværs af AU.

Overbudgettering? Manglende rettidig omhu? Eller begge dele?

LEDELSE At de ansatte nu skal ud i en gennemgribende sparerunde, skyldes begge dele, medgiver rektor Brian Bech Nielsen.

af Lotte Bilberg
Fotos: Lise Balsby

Rektor Brian Bech Nielsen sidder med en kop kaffe på sit kontor sent fredag eftermiddag oven på en uge, hvor han har måttet fortælle de ansatte på universitetet, at et ukendt antal af dem vil blive fyret i en sparerunde først i det nye år.

»Vi begyndte at blive bekymrede i universitetsledelsen, allerede da vi fik de første foreløbige budgetter i september,« siger rektor Brian Bech Nielsen.

Foreløbige budgetter

Som nytiltrådt rektor besluttede han sig for at få et overblik over den økonomiske situation kort efter sin tiltræden, så allerede sidst i august bad Brian Bech Nielsen om at få foreløbige budgetter fra de fire hovedområder.

Samlet dannede de et billede af den økonomiske situation for hele AU. Og det var her, de første dybe rynker begyndte at tegne sig i panden på Brian Bech Nielsen.

Universitetsledelsen satte derfor AU Økonomi til at validere tallene i budgetterne, og midt i oktober stod de med et vue over barske økonomiske realiteter:

»Universitetsledelsen nåede frem til, at der ikke var andet at gøre end at gå gennem et besparelsscenario,« siger rektor.

Også pres sidste år

Universitetsledelsen havde allerede sidste år en diskussion med bestyrelsen om den økonomiske situation, som også var anspændt på daværende tidspunkt, blandt andet som følge af finansieringen af den faglige udviklingsproces.

Bestyrelsen gav universitetsledelsen lov til at komme med underskud i 2013 og 2014, men i 2015 forlangte den balance i budgetterne. Og det var den økonomiske

plan, som universitetsledelsen nu måtte sande ikke ville holde uden indgreb.

»Vi har især på et enkelt af hovedområderne haft problemer med økonomirapporteringen fra de enkelte institutter. Men når vi ser på hele hovedområdet, har det ikke været så ringe endda, så det er ikke økonomistyringen som sådan, der har været et problem.«

Brian Bech Nielsen sigter til Arts, der har haft så store vanskeligheder med økonomirapporteringen, at fakultetets økonomifunktion her i efteråret blev lagt ind under BSS. Dekanerne på Arts og BSS har dog stadig det overordnede ansvar for

➤ (fortsat) Overbudgettering? Manglende rettidig omhu? Eller begge dele?

økonomien på hvert deres hovedområde.

Ingen valide tal

Når rektor siger "at det ikke er økonomistyringen som sådan, der har været et problem," er vi ude i en underdrivelse, det kræver adskillige opslag i Jysk Ordbog for at kunne finde bare lidt mening med.

For helt frem til sensommeren har det været umuligt at få valide tal ud af de it-systemer, som skal understøtte økonomistyringen på flere af institutterne. Institutledere og mange forskere har for eksempel stået uden ret megen idé om, hvordan det så ud med deres budgetter.

Manglende omhu

Men frem for alt skyldes den nuværende økonomiske situation stagnerende indtægter og mangel på rettidig omhu fra universitetsledelsens side.

»Vi må vedstå os som universitetsledelse, at havde vi bremset op sidste år, havde udfordringen i dag været mindre. Så når vi skal igennem besparelser, kan man vel godt sige, at det har været mangel på ret-

tidig omhu,« siger Brian Bech Nielsen. Han fortsætter:

»Men med til historien hører også, at vi i universitetsledelsen var særdeles bekymrede for konsekvenserne af større besparelser på det tidspunkt, hvor organisationen stadig var mærket af udviklingsprocessen.«

»Og lad mig så lige tilføje, at det også afhænger af, hvordan hele universitetet har ageret i forhold til at foretage nye ansættelser gennem hele perioden – og i forhold til, om man har fået hevet alle de indtægter ind, som ledelsen med rimelighed kunne forvente. Så begynder vi at se lidt dybere på det, har vi allesammen bidraget til de problemer, vi nu står med. Men der er ingen tvivl om, at det er ledelsens ansvar.«

Prikkerunde

Hvis rektor har været bekymret siden september, var det en følelse, de ansatte kom til at dele med ham, da de sidst i november fik at vide, at de står foran en prikkerunde, som skal effektueres næste år.

Tillidsrepræsentanterne havde forud for rektors tale til de ansatte

i Anatomisk Auditorium fået en orientering om situationen på et ekstraordinært møde i Hovedsamarbejdsudvalget (HSU).

Chokerede tillidsrepræsentanter

»Vi blev chokerede, da vi hørte om omfanget af besparelserne. Vi vidste godt, at vi på et tidspunkt skulle til at se på nogle tilpasninger, men vi havde ingen anelse om, at vi ville høre om besparelser på 200 millioner kroner. Vi sad vist alle med én tanke: Hvad foregår der?!« siger Aase Pedersen, der er fællestillidsrepræsentant for TAP'erne.

Tidligere ledelses ansvar

Fællestillidsrepræsentant for VIP'erne, Per Dahl, uddyber:

»Min umiddelbare reaktion var den, at det var det fuldstændigt modsatte af, hvad vi havde hørt på det sidste møde i HSU før sommerferien.«

Appel til bestyrelsen

Straks efter at have sundet sig gik fællestillidsrepræsentanterne i gang med at analysere den nye situation, og i den kommende tid vil de få

travlt med at udarbejde forslag til besparelser for at undgå så mange fyringer som muligt.

I den forbindelse opfordrer fællestillidsrepræsentanterne AU's bestyrelse til at strække besparelsen over yderligere et år til og med 2016. Og i hvert fald indtil den analysegruppe og det ekspertpanel, som universitetsledelsen netop har nedsat, er kommet med deres kvalificerede bud på, hvor det giver mest mening at ændre på struktureringen af universitetet.

Fuldstændigt beslutningsgrundlag

Lektor Peter Bugge, der er et videnskabeligt personales repræsentant i bestyrelsen, har følgende kommentar til fællestillidsrepræsentanternes anmodning til bestyrelsen:

»Jeg forholder mig sådan til den, at jeg går ud fra, at ledelsen lytter til dem og regner igennem, om det er realistisk at gøre som foreslået, så vi får så fuldstændigt et beslutningsgrundlag som muligt 18. december.« Dagen, hvor bestyrelsen skal godkende budgettet for 2014.

fra **omnibus.au.dk**

Endnu mere snak – eller endelig handling?

Brian Bech Nielsen præsenterede i november – efter sine første 100 dage som rektor for AU – universitetets samlede ledelse for de tilpasninger, som han finder vigtigst at få gennemført: Vi får en prorektor for uddannelse, dekanerne skal tilbage til hovedområderne og de fire tværgående bånd reduceres til to, ét for forskning og ét for uddannelse.

Læs interview med rektor Brian Bech Nielsen på omnibus.au.dk

Vicedirektør for AU Økonomi og Planlægning stopper

Vicedirektør Søren Trangbæk har sagt sin stilling op. Opsigelsen har ifølge vicedirektøren intet at gøre med den nuværende økonomiske situation på Aarhus Universitet.

»Jeg har sagt op, fordi jeg har søgt nye udfordringer som økonomidirektør i Forsvarets Materieltjeneste fra 1. januar.«

Søren Trangbæk afviser, at opsigelsen hænger sammen med den nuværende økonomiske situation på AU.

»Jeg vil være meget ked af det, hvis de to ting bliver forbundet med hinanden, fordi det er min egen personlige ambition, der gør, at jeg nu vælger at blive en del af direktionen hos Forsvarets Materieltjeneste,« siger vicedirektøren.

Søren Trangbæk forklarer videre, at han har ført forhandlinger gennem længere tid om den nyoprettede stilling, hvor han skal stå for økonomistyringen i Forsvarets Materieltjeneste.

»Jeg kan kun sige, at jeg kommer til at savne samarbejdet med de fagligt dygtige og ufatteligt engagerede medarbejdere i AU Økonomi og Planlægning.«

Læs resten af nyheden med kommentarer fra Gitte Bak Ditlefsen, næstformand i LSU, AU Økonomi og universitetsdirektør Jørgen Jørgensen på omnibus.au.dk

Idé: Cykellapper og kaffe skal skaffe forskningsstøtte til studerende

En gruppe på otte AU-studerende har set sig lune på den gamle kiosk på Wilhelm Meyers Allé i Universitetsparken. De vil omdanne den til non-profit-cykelværksted og kaffebar, som skal skaffe forskningsmidler til studerende. De mangler bare lige at få fingrene i nøglen.

Læs mere om de studerendes initiativ på omnibus.au.dk

Få Omnibus direkte i din indbakke, tilmeld dig nyhedsbrevet på omnibus.au.dk, og benyt dig af vores RSS-feed.

Svinehund eller folkedyb?

KOLLEGIALITET Både forskere og studerende har kritiseret administrationen i forbindelse med, at rektor varslede besparelser og deraf følgende fyringsrunde. Men hvad er kritikken udtryk for? Og hvorfor tager administrationen ikke til genmæle?

af Marie Groth Andersen
illustration: Morten Voigt

At forskere og studerende kritiserer administrationen på AU, er ikke noget nyt. Men kritikken svirper, når den kommer umiddelbart i forbindelse med, at rektor Brian Bech Nielsen sender AU ud i en af de største fyringsrunder i universite-

tets historie. Og netop når konteksten er en fyringsrunde, er det nærliggende at spørge, om det er den indre svinehund, der taler, eller om kritikken er funderet i folkedybet?

Allerede et par timer inden rektors orientering kunne medarbejdere og studerende over morgenkaffen læse nyheden om sparerunden i *JP Aarhus*. Her ilede Studenterrådets formand Per Dalbjerg til med forslag om, hvor ledelsen kan skære, på trods af at de studerende

endnu ikke var orienteret om besparelsernes størrelsesorden.

»Vores holdning er, at ledelsen nu må skære i alle ekstra projekter, kommunikation, branding, events og den slags, så vi ikke skal spare i den basale forskning og uddannelse,« lød det fra studenterrådsformanden, der derved gav en del af AU Kommunikations medarbejdere dødsstødet.

Senere samme morgen måtte administrationen igen tage imod kritik. Da

rektor efter sin orientering åbnede op for spørgsmål, foreslog professor Jens Christian Jensenius fra Institut for Biomedicin, at medarbejderne kunne gå en procent ned i løn for at dække underskuddet:

»Så kunne man jo til gengæld give medarbejderne indflydelse på universitetets struktur, ledelse og administration, så vi igen kunne få en fornemmelse af, at det er vores universitet, og at det ikke er administrationens ejendom, og

at vi blot er noget kvæg, der skal arbejde for administrationen.»

Nina Smith, professor ved Institut for Økonomi, henvendte sig efterfølgende til universitetsledelsen med en indstilling om, hvor der bør skæres i organisationen:

»Det er ikke fordi, jeg vil sige noget som helst dårligt om administrationen, men det er vigtigt, at I fastholder administrationen der, hvor den understøtter forskning og undervisning temmelig nært.«

Videre sagde hun:

»Vi synes flere af os, at der er kommet temmelig meget *nice-to-have* her på Aarhus Universitet, men det, vi *need-to-have*, er det, der understøtter vores aktiviteter forskning og undervisning.«

På VIP'ernes side

Studenterrådets formand Per Dalbjerg kan godt forstå, hvis hans kommentar til *JP Aarhus* er faldet medarbejderne i AU Kommunikation for brystet.

»I Studenterrådet benytter vi pressen til at komme ud med markante udtalelser. Nogle tænker, at det var ikke særligt smart gjort, men andre har sagt, at det var godt, vi sagde det.«

Studenterrådet foreslår ikke alene besparelser i AU Kommunikation, understreger Per Dalbjerg, de øvrige forslag kom bare ikke med i *JP Aarhus*-artiklen.

»Man kan også kigge på AU HR og spørge, om alle de kurser, der bliver oprettet, er nødvendige. Eller på AU Forskning og Talent og spørge, om vi får nok for pengene. Og der bliver også holdt et utal af møder i administrationen, og der bliver brugt meget tid på koordinering på kryds og tværs. Kan man gøre det mere effektivt? Vores hovedpointe er, at man skal skære det overflødige væk,« siger han.

»Vi har altid gerne villet være TAP'ernes ven og stå sammen mod ledelsen, men i den her situation er vi nødt til at stille os på VIP'ernes side for at sikre, at besparelserne

ikke går ud over forskning og uddannelse,« siger han.

Per Dalbjerg mener, at Studenterrådets kritik har klangbund blandt både studerende og undervisere.

»Der har i lang tid været en udbredt fornemmelse af, at man har opbygget et organ, som nærmest udgør et femte hovedområde, men det vil da være rart med nogle tal for udgifterne til VIP og TAP for at kvalificere debatten,« siger han.

Problemer højt oppe i hierarkiet

Også Jens Christian Jensenius afviser, at han har en indre svinehund at pleje.

»Jeg sidder på sidste ben af min ansættelse her på AU, fylder snart 72 år og går på deltid næste år, så jeg

i forskellige stillinger og ekstra ansættelser, hvis funktion vi ikke forstår.«

Nina Smith har ikke ønsket at uddybe sin kommentar overfor *Omnibus*.

Respekt

På stormødet i Anatomisk Auditorium tog rektor Brian Bech Nielsen administrationen i forsvar og appellerede til at omtale hinanden med respekt.

»Jeg kender til de overvejelser og anskuelser, som er i de faglige miljøer med hensyn til administrationen. Og som I forhåbentligt også har bemærket, så arbejder vi med, hvordan vi ved inddragelse af jer kan blive bedre og få det til at fungere. Der er bestemt ikke nogen i administrationen, der ønsker at

synes, at han gjorde det fortrinligt, idet han opfordrede til, at vi skal behandle hinanden respektfuldt. Jeg mener, at det er bedre, at rektor siger det som leder for hele universitetet, frem for mig som interessevaretagere for administrationen.«

Men som kommentar til kritikken af de administrative medarbejdere siger han:

»Det er selvfølgelig rigtigt uheldigt i en periode, hvor vi prøver at rette op på det psykiske arbejdsmiljø, det er belastende for de administrative medarbejdere.«

Højtravende formuleringer

Diskussionen om, hvorvidt kritikken er udtryk for den indre svinehund i en presset tid eller er fundet i folkedebat, tager han afstand fra.

»Jeg bryder mig slet ikke om de højtravende formuleringer og det niveau at diskutere på, hvor man på den måde tillægger hinanden motiver.«

Jørgen Jørgensen mener ikke, at administrationen skal tage til genmæle ved at give igen på den kritik, der nu rammer.

»Det er ikke frugtbart at give igen for eksempel ved at udpege, hvordan andre ikke har leveret. Det handler om at bevare respekten for hinanden. I stedet vil jeg gerne opfordre til, at vi tager dialogen i relevante fora, for eksempel administrationens brugerpanel, som er et forum for medarbejdere fra hele universitetet, hvor vi kan snakke om de ting, der ikke fungerer.«

Men ikke alle medarbejdere sidder med i administrationens brugerpanel, så hvordan kan medarbejdere i administrationen så »stå op for sig selv«, når kritikken rammer, som den gjorde i Anatomisk Auditorium?

»Det er vigtigt, at dialogen tages der, hvor der er behov for at få snakket tingene igennem. Og her har ledere og tillidsfolk en fælles opgave med at få sådanne drøftelser til at foregå på en konstruktiv og, ja igen, respektfuld måde.«

”

Det er selvfølgelig rigtigt uheldigt i en periode, hvor vi prøver at rette op på det psykiske arbejdsmiljø, det er belastende for de administrative medarbejdere.

*Jørgen Jørgensen,
universitetsdirektør*

er personligt ikke nervøs for fremtiden.«

Hans kritik af administrationen er heller ikke rettet mod den menige medarbejder på gulvet, understreger han.

»Der findes administration på flere niveauer. På nærniveau er den meget fin, og vi er vældigt glade for den støtte, vi får, der er mange dygtige medarbejdere på gulvet. Kritikken er rettet mod folk længere oppe i hierarkiet, hvor der sidder rådgivere, og folk

være herrefolk. Tværtimod ved jeg, at der er en masse fuldt dedikerede medarbejdere, der arbejder på at få det til at fungere. Og jeg vil godt appellere til, at vi omtaler hinanden med respekt.«

På spørgsmålet om, hvorfor universitetsdirektør Jørgen Jørgensen som øverste leder af administrationen ikke var den, der rejste sig for at tage sine medarbejdere i forsvar, siger han til *Omnibus*:

»Det var rektors møde, og jeg

Voxpop:

Hvordan frygter du, at fremdriftsreformen rammer dig?

Omnibus spurgte seks studerende på AU inden stormødet om fremdriftsreformen.

af Marie Groth Andersen
fotos: Lars Kruse

Peter Sinnbeck,
studerende på statskundskab, 5. semester:

»Jeg er bange for, at det bliver umuligt for mig at komme på udveksling eller i praktik i løbet af kandidaten. Det kan ikke længere betale sig for mig som studerende, for jeg risikerer at komme bagud. Så jeg synes, det signal, man sender til de studerende, er: Bliv siddende bag de gule mure. Jeg frygter også, at det medfører en kæmpe administrationsbyrde for universitetet, så reformen reelt set bliver en udgift.«

Nathja Røsvik,
studerende på religionsvidenskab, 3. semester:

»Det er mit indtryk, at der kan opstå problemer hos studerende, der vælger religionsvidenskab som tilvalg. På grund af den propædeutik (forberedende sprogforløb, *red.*), som de tilvalgsstuderende modtager sammen med grundfagsstuderende, kan de løbe ind i problemer, da deres tilvalg er et halvt år længere end normalt. Det kan betyde, at de, når de skal fortsætte efter tilvalget, ikke nødvendigvis har mulighed for at tilmelde sig de fag, de skal have, for det følgende semester, og dermed kan de ikke overholde regeringens krav om 30 ECTS-point per semester. Men jeg er i det hele taget usikker på, hvordan reformen rammer mig, men det håber jeg at blive klogere på her til stormødet.«

Lise Nielsen,
studerende på psykologi, skriver bacheloropgave, 4. semester:

»Jeg har planlagt at tage min kandidatuddannelse over fem semestre, hvilket er meget normalt på psykologi, så jeg er kun tilmeldt fag til 20 ECTS-point på næste semester. Det lyder som om, man ikke nødvendigvis skal tage 30 ECTS-point hvert semester, men jeg er ikke sikker og kan ikke se, hvordan det skal skrues sammen. Det er et ret træls tidspunkt, det kommer på, det her, for vi er jo tilmeldt fag.«

Troels Seerup,
studerende på medicin, 9. semester:

»Jeg skal til at begynde på mit forskningsår til februar, så jeg er halvvejs i forskningsåret, når reformen implementeres, hvorfor jeg rent principielt ikke burde kunne starte på studiet igen, da der ikke er mulighed for at få orlov på kandidaten. Desuden kunne jeg også godt tænke mig at få et lægevikariat sidenhen for at opnå nogle andre kompetencer end dem, jeg kan få på studiet, men det ser ikke ud til at blive muligt med reformen.«

Rasmus Erdal,
studerende på statskundskab, 5. semester:

»Det, jeg frygter mest, er, at det vil indskrænke mulighederne for et praktikforløb og mulighederne for at komme til udlandet, fordi man måske ikke kan opnå de 30 ECTS-point, som reformen kræver. Jeg har hørt, at det ikke altid er helt let at få 30 ECTS-point i udlandet, både fordi kurserne ikke altid passer med 30 ECTS-point, og fordi man også gerne vil have tid til det sociale, når man er rejst ud. Der er ikke længere den samme frihed og fleksibilitet.«

Sasia Skovsted,
studerende på medicin, 10. semester:

»Jeg har et år tilbage på studiet og står til at blive ramt af 4-års-reglen (reglen om, at læger skal være i gang med hoveduddannelsen i et medicinsk speciale senest fire år efter, at de er startet på basisuddannelsen, *red.*), og måske bliver jeg efter reformen heller ikke i stand til at tage et forskningsår eller et lægevikariat, som ellers er en god mulighed for at få praksiserfaring. Det er et problem, som også rammer hele forskningsverdenen, hvor medicinere, der tager et forskningsår, jo er med til at lave en masse vigtigt forskningsmæssigt fodarbejde. Det rammer også sygehusene, der er afhængige af at kunne trække på lægevikarer.«

Samme dag, som rektor havde varslet besparelser og en kommende fyringsrunde, blev gangen foran hans kontor fyldt med studerende, der protesterede over studiefremdriftsreformen og krævede at få indflydelse på, hvordan den bliver implementeret på AU.

Reform: Hvad gør AU?

af Marie Groth Andersen

fotos: Lise Balsby

Det spørgsmål stiller mange studerende sig i øjeblikket. Men ledelsen på AU er endnu ikke klar til at melde noget konkret ud om, hvordan den har tænkt sig at håndtere fremdriftsreformen og de mange nye tiltag, der skal få studerende hurtigere igennem uddannelsen.

Universitetsledelsen opponerer i et høringsvar til Styrelsen for Videregående Uddannelser over, at der er for kort tid til at indføre reformen på universitetet. I den forbindelse gør de opmærksom på, at implementeringen risikerer at medføre frafald blandt studerende. De foreslår at udskyde implementeringen til 2015.

Fredag 6. december (efter at denne avis gik i trykken, *red.*) blev reformen diskuteret i AU Forum for Uddannelse. Forummet skal sikre samarbejde på tværs af AU's fire hovedområder. Her sidder både repræsentanter for studerende, videnskabeligt personale og ledelse. De blev orienteret af formand, dekan Mette Thunø og vicedirektør for AU Studier Maria Volf Lindhardt. Blandt andet om, hvordan reformen rammer nuværende og kommende studerende og de administrative problemer, den fører med sig.

Meget er endnu uvist

Mange studerende er i tvivl om, hvorvidt reformen vil ramme dem. Og hvordan. Som studerende kan du muligvis finde svar på nogle af dine spørgsmål på den nye portal om fremdriftsreformen, som AU Studier har oprettet. Indtil videre kan du læse om tvungen tilmelding til fag og prøver samt om merit. Men meget er endnu uvist, så som studerende kan du endnu ikke få noget at vide om, hvordan dispensationsmulighederne for afmelding bliver, hvordan eventuelle progressionskrav håndteres, eller hvordan studerende med »skæve« studieprogrammer håndteres.

Aulaen på Nordre Ringgade, Aarhus Universitet, var fyldt med flere hundrede studerende, der ønskede at blive klogere på studiefremdriftsreformen og dens konsekvenser. Studenterrådets spidskandidater til bestyrelsen, Heidi Klokke og Andreas Birch Olsen, forsøgte efter bedste evne at skabe et overblik over, hvordan reformen kan komme til at ramme AU's studerende. På mødet sendte de studerende også en sympatierklæring til de studerende på Københavns Universitet.

Har du spørgsmål om studiefremdriftsreformen, kan du også kontakte AU's Informations- og Vejledningscenter på telefon 8715 0720 eller e-mail stuf@au.dk. AU's portal om fremdriftsreformen: studerende.au.dk/studievejledning/fremdriftsreformen

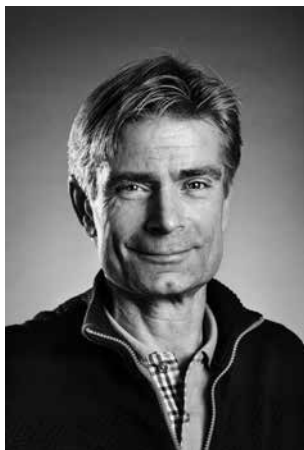

Foto: Anders Trærup

Anders Correll, AU's pressechef

Årets højdepunkt – og lavpunkt

»For mig er det to svære spørgsmål. For 2013 har generelt været et år med store udfordringer, udskiftninger og udmeldinger. Op- og nedture følges jo som regel ad, og i 2013 ligger de nærmest som en sinuskurve hen over året.

Vi startede det nye år i bunden af kurven med offentliggørelsen med APV'en. Den viste klart, at det psykiske arbejdsmiljø skulle forbedres med en meget aktiv indsats. Og det bliver det så – der arbejdes nu intenst med bl.a. at rette op på den alt for høje andel af medarbejdere, som er stressramte. Så nu var vi igen på vej op ad kurven.

Dernæst fulgte rektorskiftet og med det en helt naturlig lejlighed til at kigge den omfattende AU-reform efter i sømmene. Udmeldinger om det kommende eftersyn skabte ro og optimisme og en tro på, at lyset for enden af tunnelen IKKE er et modkørende tog. Her nåede vi så, hvad jeg vil betegne som højdepunktet i 2013.

Men lykken er som bekendt kort – alt for kort. Vi har netop meldt ud om store besparelser med deraf følgende usikkerhed og farvel til gode kollegaer. Så nu er vi tilbage i bunden af kurven.

Har jeg nu glemt de studerende? Jeg kunne have omtalt omvendt STÅ, SU-reformen, fremdriftsreformen – bare for at nævne nogle af lavpunkterne for de studerende. Men det overlader jeg trygt til Studenterrådet og andre aktive studerende. De har i 2013 flere gange og højtlydt markeret deres utilfredshed. Også på gangen foran rektorkontoret. Man kan være enig eller uenig med de studerende, men det er særdels positivt, at vi har aktive studerende, som blander sig i debatten.«

Foto: Lars Kruse

Susanne Bødker, professor, Institut for Datalogi, medarbejdervalgt repræsentant i AU's bestyrelse

Årets højdepunkt for AU i 2013

»Fra min stol i universitetsbestyrelsen må jeg sige, at det vigtigste, der skete i 2013, var ansættelse af ny rektor. Vi var så privilegerede, at der var mange gode ansøgere, og ikke mindst, at der i bunken lå en ansøgning fra Brian. Jeg er sikker på, at Brian er manden, der kan føre os gennem den oprydning, som nu er sat i gang. Fra dag ét har han talt med folk i øjenhøjde og med jysk ro, og det har vi haft brug for!«

Årets lavpunkt for AU i 2013

»Havde man spurgt for en uge siden, ville det nok være, at universitetet blev straffet så hårdt for at optage flere udvekslingsstuderende, end vi sender ud. Vi burde jo bare kunne være stolte over, at de gerne vil komme her, men så enkelt ser ministeriet tydeligvis ikke på internationalisering! Alt dette bliver jo desværre overskygget af de seneste dages udmeldinger om den dårlige økonomi.«

Foto: Lars Kruse

Gorm Harste, lektor, Institut for Statskundskab

Årets højdepunkt for AU i 2013

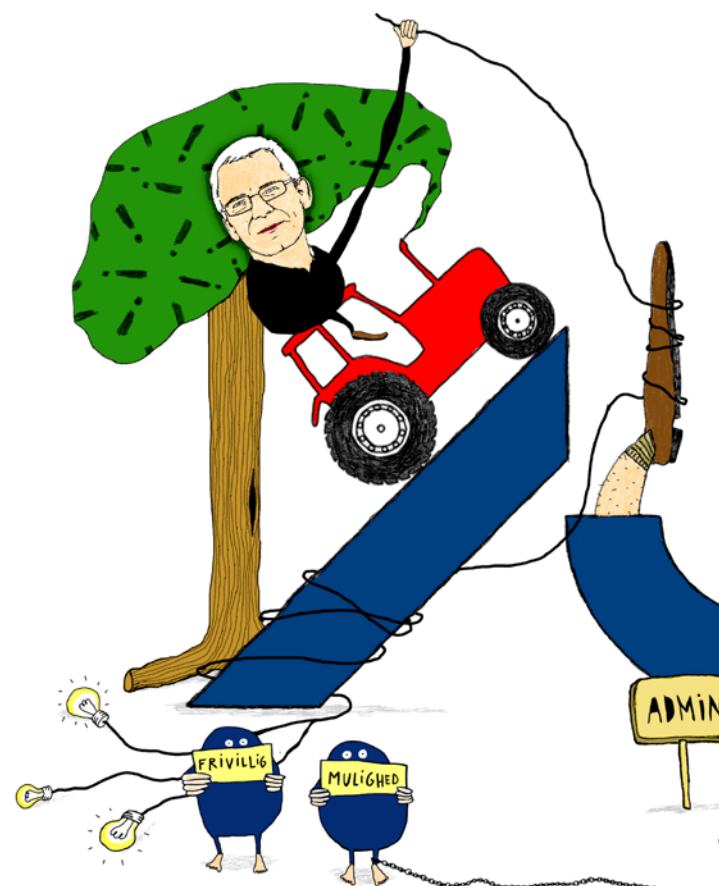
»Det bedste, der er sket på Aarhus Universitet, er, at der er kommet en ny rektor, som ikke meddeler sig i termer af bullshit, altså det, man i organisationsforskningen kalder »hyklerisk kommunikation«. Tilmed har rektor lovet, at der skal skæres i alt 100 millioner kroner ned på administrationens budget på 450 millioner kroner. Man kunne selvfølgelig have ønsket sig yderligere 50 millioner, der så kunne være gået til frit innoverende forskningscentre. Det glædelige for forskere og undervisere på universitetet er, at de kan forvente færre belastninger med overflødige og for lange nyhedsbreve, undersøgelser, reformer og nye it-systemer, der skal erstatte dem, man først lige har fået indkøbt og indlært.«

Årets lavpunkt for AU i 2013

»Det værste, der er sket det forgangne år, kommer fra Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Den eneste fremdrift i den seneste tids meget omtalte reform er lysten til at kaste op.

Man ønsker tilsyneladende mere ensporede studenter. Jeg nægter at tro, at mit gamle, dengang fornuftige, studienævnsmedlem Morten Østergaard selv har fundet på den tåbelige idé, at studenter skal bindes til 30 ECTS per semester. Hykleriet ses i, at man paradoksalt nok fornuftigt ønsker, at studenter er fuldtidsstuderende, hvilket de imidlertid ikke kan være, hvis de tvinges ud i erhvervsarbejde eller tager til udlandet med andre semesterplaceringer end vores. Dertil har man samtidig forbudt studenter at tage mere end 30 ECTS; så der kan ikke spares op, endsige skabes særligt dygtige studenter, som tager to studier samtidigt. Samtidig ødelægges mulighederne for, at studierne anvender instruktører, hvilket der ellers har været mange pædagogiske fordele ved.«

Året gik AU

der på U

af Lotte Bilberg og Marie Groth Andersen
illustration: Louise Thrane Jensen

Birgit Sørensen Langvad,
instituttsekretariatsleder, Institut for Agroøkologi

Årets højdepunkt for AU i 2013

»Forskning i jordbrug ved AU er nu placeret på en 16. plads i verden ifølge den internationale universitetsrangeliste NTU Ranking. Sådan! Institut for Agroøkologi er en meget stor medspiller i AU's jordbrugsforskning, og vi er stolte over, at placeringen er steget år efter år, også efter at vi blev en del af AU. Det bekræfter, at vi er på rette spor: Det er teamarbejde, der tæller. Set fra min egen udgivelse er jeg rigtig glad for, at sekretariatslederne ved AU i løbet af det sidste år har fået gang i et godt samarbejde, bl.a. i kraft af et fælles kompetenceudviklingsforløb. Vi har fået et godt netværk for erfaringsudveksling både internt på fakultetet og på TVÆRS af fakulteterne.«

Årets lavpunkt for AU i 2013

»I beskrivelsen af den faglige udviklingsproces i 9. marts-rapporten blev der lagt op til, »(...)at de administrative ydelser bl.a. afgøres ud fra en helhedsbetragtning med udgangspunkt i brugernes behov«. Ligesom andre her på stedet går jeg ud fra, at de brugere, der refereres til, er institutter, forskere, teknikere og andet godtfolk. Det er da vist roget af sporet. Jeg føler, at man snarere har fået lavet en stat i staten. Mange af vores fremragende tidligere kolleger blev flyttet til fællesadministrationen, fordi opgaverne skulle udføres der. Men vi oplever, at mange opgaver siver tilbage til forskerne og sekretariatene på institutterne, uden at der følger personale med retur igen. Det må kunne gøres bedre.«

Foto: Janne Hansen

Steen Nepper Larsen,
lektor, Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU)

Årets højdepunkt for AU i 2013

»Glæden ved at høre en kollega fremlægge en dristig og klarsynet tese på et forskningsprogrammøde; afholdelse af uddannelsespolitiske og sprogkritiske foredrag for tusindvis af landets pædagogiske professionsbærere; smittende og nysgerrige studerendes øjne på stilke i hjørneauditoriet i bygning 2113 på Trøjborg og i Festsalen (A 220) i Emdrup, mens jeg taler om *embodied cognition* den ene dag og om dannelsesbegrebets idéhistorie den anden; den livgivende kontrast mellem det første vejledermøde med to usikre og søgende studerende og den fremragende opgave, der kom ud af det ... Køen er lang og tæt pakket, når højdepunkterne på AU i 2013 ihukommes.«

Årets lavpunkt for AU i 2013

»Varslede nedskæringer og fyringer på AU i kølvandet på håbløse fusioner og fordyrende ledelsesknapskydninger; NPM (New Public Management)-universitetets ækle og skændige transformation til kortåndet og vareproducerende markedsaktør; pseudodemokratiske høringer om og drøftelser af emner, der viser sig at være perifere; radikale misforhold mellem ledelsens teflon-ord og hverdagen på det akademiske gulvniveau; elendige APV'er, der ingen konsekvenser får; uklare magtbeføjelser, udvejsløse og frem for alt uambitiøse og servile ledere på de lavere, lokale niveauer i den store universitetsmaskine ... Køen er lang og tæt pakket, når lavpunkterne på AU i 2013 ihukommes.«

Foto: Jonas Raaby

Taus Tornhøj Sørensen,
*studerende på statskundskab (3. semester)
og medlem af statsrådet og akademisk råd på BSS*

Årets højdepunkt for AU i 2013

»Det arbejde, som de studerendes repræsentanter i bestyrelsen, Heidi Klokke og Benjamin Bilde Boelsmand, har lavet i forhold til talentudvikling. Bestyrelsen havde lagt op til, at man implementerede talentprogrammer på alle hovedområderne for de udvalgte få på bekostning af den generelle undervisning, hvilket vi frygtede ville give et A- og et B-hold blandt de studerende. Men Heidi og Benjamin har arbejdet for, at talentprogrammerne bliver en frivillig mulighed for studerende, der selv mener, de er kvalificerede og har lyst til ekstra udfordringer.«

Årets lavpunkt for AU i 2013

»Det er oplagt at sige fremdriftsreformen, som lige nu er på alles læber, men det er svært, når AU endnu ikke har meldt ud, hvordan man vil implementere den. Personligt er jeg bekymret for de fremtidige muligheder for at komme i praktik og på udveksling. Et lavpunkt er også, at administrationen er så langt væk fra os studerende til daglig, og så synes jeg, at den psykiske APV viste nogle katastrofale resultater. Det gør da indtryk at se, at vores undervisere er så stressede.«

Foto: Anders Trærup

Til kamp mod formidlingssnobberi

FORMIDLING Det er grundlæggende for en akademiker at kunne formidle sin viden. Men både formidlingssnobberi og jantelov kan være en hæmsko, når studerende skal formidle, og undervisning i mundtlig formidling skal man ofte lede længe efter på AU. Nu har studerende taget sagen i egen hånd.

af Marie Groth Andersen
fotos: Anders Trærup

De to antropologistuderende Mie Nielsen og Vibeke Follmann var frustrerede over for meget kedelig undervisning, for mange kedelige studenteroplæg og savnede konkrete redskaber til at formidle al den viden, de tilegnede sig i løbet af uddannelsen.

Derfor startede de virksomheden TALERØRET sideløbende med studierne. Her underviser de medstuderende og andre interesserede i formidling og arrangerer foredrag med universitetsstuderende. Det er to år siden nu, og efterhånden er det gået op for dem, at de bestemt ikke er de eneste to studerende på AU, der har savnet at være bedre klædt på til at få deres viden ud over rampen.

»Mange studerende er begyndt at henvende sig til os om formidlingskurser, især efter at vi er blevet en fast del

af den obligatoriske undervisning på medicin og har været det de seneste par år,« fortæller Mie Nielsen.

De to studerende er derfor gået i dialog med fagråd og fagledere på forskellige uddannelser på AU for at få mundtlig formidling på skemaet flere steder.

Oplæg af svingende kvalitet

Det er netop lykkedes på Litteraturhistorie, hvor mundtlig formidling nu er en del af studieordningen på kandidatuddannelsen. Undervisningen er en dagsworkshop, som TALERØRET står for.

Workshoppen er kærkommen blandt de studerende, der nu er på syvende semester og derfor har haft lejlighed til at se mangt en medstuderende kæmpe med formidlingen under de mange studenteroplæg i løbet af uddannelsen. Oplæggene har ofte svingende kvalitet, fortæller Ask Hastrup, der også undrer sig over, at undervisningen i mundtlig formidling først ligger på syvende semester.

De studerende har selv et bud på, hvor filmen ofte knækker både for studerende og for undervisere.

»En af dødsynderne er rodede PowerPoints, og jeg tror, det er generelt for akademikere, at vi lægger alt for meget information på vores PowerPoints eller har for mange slides. Det her kursus er godt, fordi det kommer med bud på konkrete virkemidler, som man kan bruge for at styrke sin formidling,« mener Marie Knudsen, der også læser litteraturhistorie på syvende semester.

At undervisningen varetages af to studerende ligesom dem selv, finder de ikke problematisk.

»Det er helt fint, vi starter jo helt fra bunden, og det, vi lærer her på kurset, er meget praktisk orienteret, og så er det fint, at det er studerende, der underviser i det,« mener Marie Knudsen.

Hvad er det nu lige, vi kan?

Den tværfaglige forening for studerende på Arts, ILD (Inspirer, Lær, Del, red.), oplever også en stigende interesse blandt studerende for at blive bedre til

at formidle sin viden. Det gælder i undervisningssammenhæng, men i særdeleshed efterfølgende, når man skal ud på jobmarkedet.

»Vi oplever, at flere studerende har en hæmsko i forhold til at formidle, hvad de kan. Som humaniorastuderende uddanner man sig ikke nødvendigvis til en specifik profession, og det, man kan, er så abstrakt,« fortæller Signe Bønløkke Dollerup, der sidder i ILDs bestyrelse.

»Skal vi kunne formidle, så må vi også have redskaber til det,« slår hun fast.

Mens TALERØRET arbejder på at få formidling til at fylde mere i studieordningerne, så satser foreningen ILD på arrangementer for studerende, der gerne vil bruge lidt af deres fritid på at blive bedre til at formidle. Blandt andet står de to gange om måneden for de såkaldte gnist-arrangementer, hvor studerende holder oplæg for medstuderende.

»Her udveksler vi ny viden og erfaringer for eksempel i forhold til metoder og teorier,« fortæller Signe Bønløkke Dollerup.

DO

Formulér din hovedpointe i én skarp sætning: »Mit publikum skal lære at ..., fordi ...«

Formidl fakta som en fortælling. Sæt dine fakta ind i en sammenhæng, og brug gerne billeder.

Træd frem, se folk i øjnene, og smil. Vi spejler det, vi ser. Tænk over, at du skal engagere andre, og brug gerne humor.

Læg sorte slides ind i dit oplæg, brug en rekvisit, eller brug billeder uden overskrifter og stikord, så det, du siger, kan få lov at fylde.

Bliv bedre til at holde oplæg

BUDSKAB

FAKTA

KROPSSPROG

POWERPOINTS

DON'T

Undgå at være uskarp og fortælle noget om noget.

Vores hjerne har svært ved at kapere kolde facts og tørre tal.

Pas på med at trække dig væk fra publikum og vende kroppen væk fra dem. Lad også være med at gemme dig bag en talerstol eller et kateder.

Undgå at fylde for meget tekst på dine dias og at have et dias til alt, hvad du vil sige.

”

En af dødssynderne er rodede PowerPoints, og jeg tror, det er generelt for akademikere, at vi læsser alt for meget information på vores PowerPoints eller har for mange slides.

*Marie Knudsen,
TALERØRET*

»Og inden coacher og vejleder vi de studerende i at holde oplæg, og det har vi fået god feedback på.«

Foreningen har dette efterår sammen med TALERØRET også arrangeret et formidlingskursus for studerende med særligt fokus på at blive bedre til at holde studenter-oplæg.

Formidlingssnobberi og jantelov

Men hvorfor er det egentlig så svært at stille sig op foran sine medstuderende og holde et godt og veloplagt oplæg?

Vibeke Follmann fra TALERØRET tror, det blandt andet skyldes, at det inden for universitetsverdenen ikke er så anerkendt, at god formidling også indeholder en vis grad af underholdning.

»Desværre er der både blandt studerende og undervisere en idé om, at det at benytte for eksempel en fortælling eller en rekvisit som del af sit oplæg er uakademisk. Og at akademisk formidling helst skal

være tung, fyldig og kedelig. Det er formidlingssnobberi.«

Men studerende skal også blive bedre til at turde være hjemme i deres faglighed, mener hun.

»Jeg tror, at vi studerende har tendens til at ligge under for noget jantelov. Vi tror ikke rigtigt på os selv rent fagligt, før vi står med vores uddannelsesbevis i hånden. Vi tør ikke rigtigt sige, at vi ved noget, før vi har beviset på det. Men vi skal se vores uddannelse som afgrænsede bidder. Nogle af de ting, vi lærer, lærer vi jo ikke løbende. Det er afgrænsede forløb, og så er der da ikke nogen grund til at vente med at dele vores viden med andre, til vi er færdige.«

Kopierer underviserne

Men hvad med de garvede undervisere, der år efter år stiller sig foran tavlen og øser ud af deres viden til et auditorium fuld af studerende: Er der ikke inspiration at hente der?

Jo, men ikke altid, lyder det fra

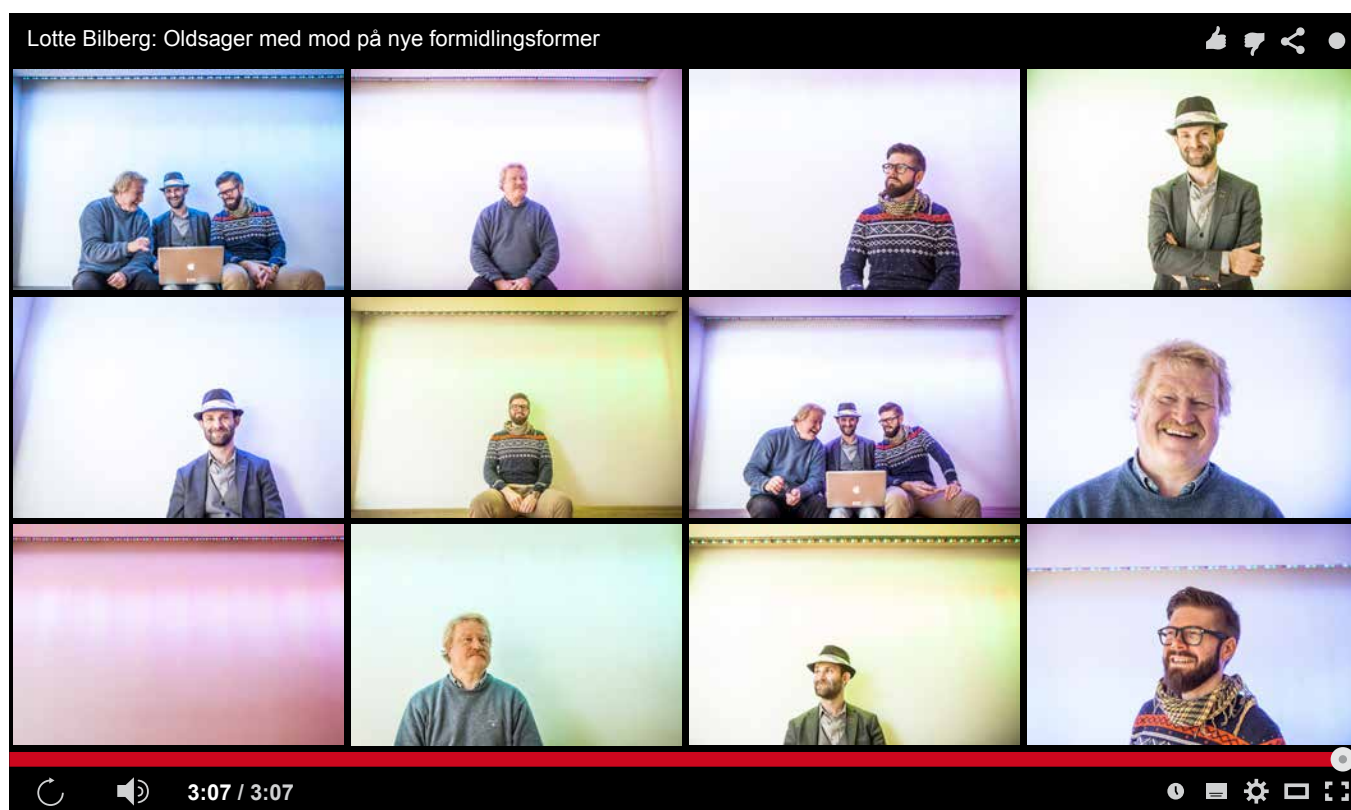
de to studerende bag TALERØRET.

»Når man som studerende ikke har konkret viden om, hvordan man formidler, så kopierer man jo det, man ser, nemlig underviserne,« siger Vibeke Follmann og fortsætter:

»Som studerende er det nok også let at komme til at acceptere dårlig undervisning, fordi man ikke er bevidst om, hvad der er god og dårlig formidling.«

Mie Nielsen supplerer:

»Du skal jo kende alternativerne. Du kan jo heller ikke bruge en teori, du aldrig har haft før. Men jeg synes også, at vi oplever et generations-skifte i øjeblikket. De ph.d.-studerende har et stort fokus på formidling, så der er ved at ske noget.«

Oldsager med mod på nye formidlingsformer

ONLINE Tre undervisere fra Institut for Kultur og Samfund er ivrige efter at inddrage moderne medier i undervisningen. Foreløbigt har de været på kursus i at lave videosekvenser, og inden længe vil deres studerende kunne se dem forklare komplekst stof på videokanalen YouTube.

af Lotte Bilberg
fotos: Lise Balsby

Undervisning mellem timerne. Sådan kan man helt kort beskrive den pædagogiske kongstanke, som har grebet adjunkt Mogens Skaaning Høgsberg fra Middelalder- og Renæssancearkæologi og lektorerne Felix Riede og Jens-Bjørn Riis Andresen fra Forhistorisk Arkæologi.

Sikre mere dialog

Sammen har de sat sig for at undersøge, hvordan de som undervisere kan bruge moderne medier til at skabe differentieret undervisning, sikre mere dialog – og i det hele taget bedre interaktion mellem underviser og studerende i konfrontationstimerne.

De tre lektorer har i første omgang kastet sig over korte videoer som formidlingsform, hvilket som så meget

andet skyldes en tilfældighed – her i skikkelse af Jens-Bjørn Riis Andresens kone, som en dag efterlod et fagblad på stuebordet.

»Jeg læste en artikel om *The flipped classroom* i min kones fagblad, som jeg blev så vildt begejstret for, at jeg skrev en kort ansøgning til studienævnet, og den gav kasse med det samme,« siger Jens-Bjørn Riis Andresen.

Pointer på video

»Flipped Classroom« går kort fortalt ud på, at underviseren kan bruge sin tid mere konstruktivt i konfrontationstimerne, hvis de studerende tilegner sig pensum forud for timerne, for eksempel ved at se korte videoer, hvor underviseren forklarer forskellige pointer inden for et fagligt område.

»Vi kan for eksempel forestille os at lave korte videoklip, hvor vi kommer i bund med et emne som det at kunne bestemme oldsager,« siger Mogens Skaaning Høgsberg.

»De studerende skal lære at se på det analytisk – og ved at vise det på video kan vi sikre, at alle får lært metoden i deres eget tempo,« siger Felix Riede.

»Oftentimes er det sådan, at dem, der ikke lige fanger pointen i timerne, sidder og putter med det, og det kan blive et konkret problem for dem i deres videre studier, så derfor skal vi gerne sikre, at alle får det lært,« siger Mogens Skaaning Høgsberg.

Inspirere kolleger

Lektorernes hensigt er at udtænke koncepter for – og siden demonstrere brugen af – instruktive videoer for deres kolleger, så også de bliver inspireret til at inddrage de medier, som er helt selvfølgelige redskaber for de studerende, i deres undervisning.

fakta

»The flipped Classroom« er en model, der blev udviklet i USA i begyndelsen af 2007. Den pædagogiske metode er under stadig udvikling:

flippedlearning.org

laeringsteknologi.dk

Søgeord: flipped classroom

Hvis du som underviser har mod på at give dig i kast med brug af moderne medier i undervisning, er der sparring at hente hos Center for Undervisningsmidler og Digitale Medier:

tdm.au.dk

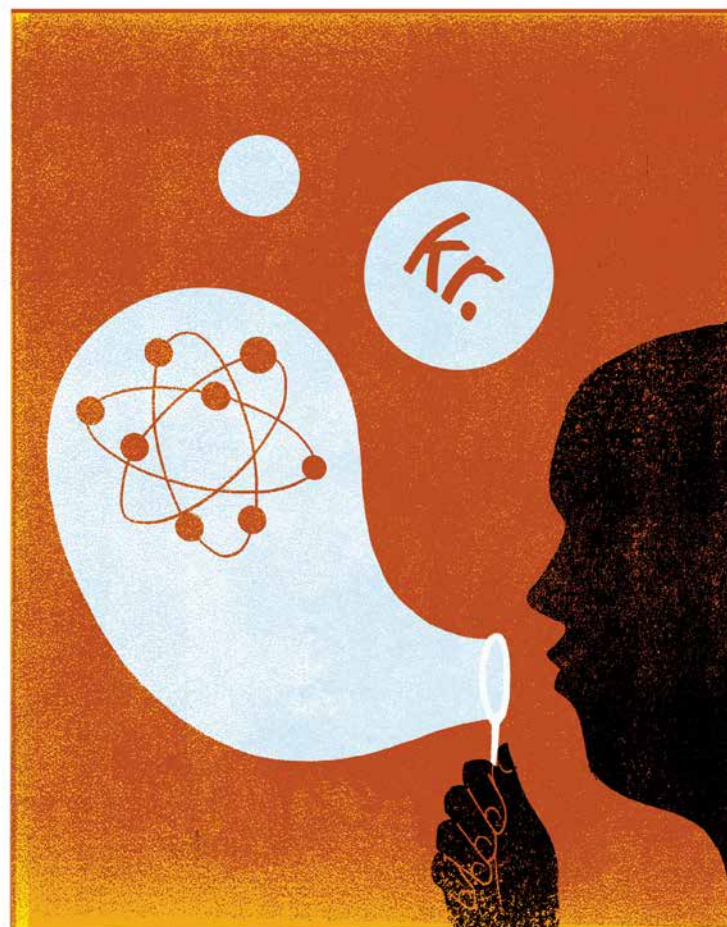
Videnskabsbobler

Efter finanskrisen i 2008 har forskere rundt omkring studeret, hvad der får mennesker til at træffe irrationelle valg og investere alt for mange forventninger i værdier, der reelt ikke eksisterer. Kort sagt, hvad der får bobler til at udvikle sig. Vi har haft finansbobler lige så længe, vi har haft markedsøkonomi. Tænk på den hollandske boble på tulipanmarkedet i 1600-tallet. Nedturen på den amerikanske børs i 1929. Den japanske boligboble i 1980'erne. IT-boblen i 1990'erne. Hver periode har sine markeder, der kan blive ramt af bobler.

I en ny artikel i tidsskriftet *Philosophy & Technology* viser vi, at det samme kan ske i forskningen i dag. Forskning og videnskab betragtes normalt som rationelle aktiviteter styret af regler om pålidelighed, uvildighed og faglig kritik. Men modeluner inden for bevillingssystemet, nye belønningsstrukturer på universiteterne og ensretning af forskningsemnerne er med til at undergrave almindelige videnskabelige principper og kan i værste fald skabe bobler som dem, vi har set på finansmarkedet.

For at en boble kan udvikle sig, skal to betingelser være til stede. På den ene side, at for meget likviditet samler sig om for få investeringer. På den anden side tilstedeværelsen af spekulanter. Universiteter og forskningsinstitutioner har flere mekanismer indbygget, der skal undgå spekulanter som for eksempel fagfællebedømmelse og gensidig kritik. Men en ny tendens gør sig gældende: Mange bevillinger bliver koncentreret om få, moderigtige forskningstemaer. Det har vi set i tilfældet med human bioteknologi, kunstig intelligens og neurovidenskab. Fælles for disse områder er, at de modtager massive bevillinger, hvis værdi og resultater er baseret på forventninger til fremtidige gennembrud.

Neurovidenskab er i dag storpolitik. Tag sidste års investeringer i neurovidenskab i USA og Europa. Tidligere i år igangsatte præsident Obama »The Brain Map

Project« med en samlet bevilling på over en milliard dollars. EU-Kommissionen vedtog Human Brain-projektet med en bevillingsramme på 500 millioner euro. Medierne overstrømmer med historier om ny forskning i neuropædagogik, neuroetik og neuroæstetik. Kort sagt humanistiske områder, der i dag bliver overtaget af neurovidenskaben.

Der kan være mange gode grunde til at opmuntre tværfaglighed og ligebyrdigt samarbejde. Men når man kombinerer neuro-bølgen med massive investeringer, kan nogle forskere – tilsigtet eller utilsigtet – begynde at spekulere i at gøre deres forskning mere interessant og mere lovende, end det er tilfældet. Flere studier

har vist, hvordan både fagfæller og lægfolk tillægger forklaringer af for eksempel psykologiske fænomener større vægt, hvis de indeholder neurovidenskabelige data. Også selv om de er logisk og indholdsmæssigt irrelevante for forklaringen.

Vores skepsis er ikke henvendt mod neurovidenskaben. Derimod vil vi gerne starte en diskussion om, hvorvidt de nye markedslignende belønningsstrukturer og finansielle instrumenter i forskningen (bibliometriske point, rankings, STÅ-produktivitet) med tiden kan føre til bobletendenser, fordi de traditionelle incitamenter som akademisk anerkendelse og organiseret kritik langsomt bliver erstattet af konkurrence og hurtige resultater. Det kan betyde, at forskerne ikke længere har nogen interesse i at beskæftige sig med emner, som ikke kan publiceres, og at de bliver fristet til at beskrive deres hypoteser på måder, som appellerer til bevillingsgivere og fagfæller i forskningsråd og tidsskrifter.

Budtz Pedersen, D. & Hendricks, V.F. 2013. *Science Bubbles*. In: *Philosophy & Technology* (Springer). Online-first 23 Nov 2013.

kronik

af David Budtz Pedersen, projektleder for forskningsprogrammet Humanomics: Mapping the Dynamics of the Humanities, Aarhus Universitet

illustration: Morten Voigt

noter

AU-studerende debatterer storpolitik to gange om måneden

To gange om måneden mødes en gruppe studerende for at debattere storpolitiske emner som olieudvinding i Arktis eller spredning af kemiske våben i Syrien, som det var tilfældet, da *Omnibus* kiggede forbi. Foreningen kalder sig AUIMUN (Aarhus University International Model United Nations) og er for alle studerende på AU, der interesserer sig for internationale anliggender. Da mange af medlemmerne er internationale studerende, foregår det hele på engelsk. Til møderne træner medlemmerne evnen til at holde tale, argumentere og forhandle. AUIMUN er en del af et større netværk af lignende foreninger, og et par gange om året deltager nogle af medlemmerne i internationale IMUN-konferencer rundt om i verden. Den næste afholdes i London i februar, hvor en delegation fra AU også deltager. Her foregår debatterne på et endnu højere plan, og ofte deltager der også officials fra internationale organisationer. »Har man en lille diplomat i maven, er AUIMUN et godt sted at starte sin karriere,« fortæller Fatoumata Conde, der er medlem af AUIMUN. Læs mere på *Omnibus'* Facebookside facebook.com/Omnibus.au.dk (mga)

På billedet: Andrei Luca, Caroline Lyngsø Larsen, Maria Burlacu og Yiyang Chang.
Foto: Lise Balsby

Statsadvokat går efter skærpede straffe til studerende

Statsadvokaten har anket byrettens afgørelse med krav om skærpede straffe i sagen om en bombetrussel mod AU 17. december sidste år. Sagen kommer for Vestre Landsret i løbet af 2014.

Statsadvokaten har valgt at anke samtlige afgørelser i sagen, hvilket vil sige, at både den studerende, der blev frikendt, og to studerende, der blev idømt henholdsvis 40 timers og 30 timers samfundstjeneste ved Retten i Århus i oktober i år, kan se frem til at få deres sag prøvet ved en højere retsinstans i det nye år.

»Vi går efter en meget betydelig skærpelse af straffene i denne sag, som involverede rigtig mange studerende og ansatte, og hvor offentlige myndigheder måtte rykke ud i stor stil,« siger senioranklager Claus Guldbrand fra Statsadvokaten i Viborg.

Byretten vægtede personlige forhold

Den tidligere studerende, 23-årige ASM, der havde tilstået, at han 17. december sidste år indtelefonerede en bombetrussel mod AU på Fuglesangs Allé, fik i byretten en dom på 30 dages fængsel, som domsmandsretten gjorde betinget, mod at ASM aftjener 40 timers samfundstjeneste inden for det næste halve år.

Den 22-årige TSH fik en dom på 20 dages fængsel, som domsmandsretten også gjorde betinget, mod at hun aftjener 30 timers samfundstjeneste inden for det næste halve år.

Dommeren forklarede i retten, at det ved udmåling af straffen havde talt til ASM's fordel, at han havde meldt sig selv til politiet umiddelbart efter ugeringen sidste år. Desuden havde domsmandsretten ved strafudmålingen til de to studerende i begge tilfælde lagt vægt på deres gode personlige forhold. (lobi)

Få styr på eksamensangsten med en ny app

Du kender nok til sommerfugle i maven og nervøsitet inden en eksamen. Eller måske er du en af de studerende, der lider af eksamensangst? Det ønsker Studenterrådgivningen at hjælpe dig med; derfor har de udviklet appen "Eksamensangst", der lanceres i uge 50. Du får værktøjer, som kan hjælpe dig med at bryde den dårlige spiral og få styr på eksamensangsten. Metoderne spænder bredt fra, hvordan man konstruktivt forbereder sig til eksamen og strukturerer sin tid, til konkrete øvelser. Dog tilføjer Studenterrådgivningen, at der ikke findes en nem løsning, men at forandring tager tid. Og så minder de om, at det skal være sjovt at studere! Appen er gratis og kan hentes via App Store eller Google Play. (srk)

Udvalg skal se på offentligt ansattes ytringsfrihed

Regeringen har nedsat et udvalg, der skal undersøge, om offentligt ansattes ytringsfrihed skal styrkes. Som led i det arbejde skal udvalget blandt andet vurdere, om der er behov for at indføre whistleblower-ordninger i den offentlige forvaltning. Justitsministeren udpeger udvalgets medlemmer, som blandt andet kommer til at tælle to repræsentanter fra universiteterne og en repræsentant udpeget efter indstilling fra Akademikerne. Udvalget forventes at afslutte sit arbejde i efteråret 2014. (mga)

TEST YOUR GENDER BIAS

Take the test on stages.live.iola.dk

A new central AU website called GER (Gender Equality in Research) offers a gender bias test about men and women's careers.

It examines the conscious and unconscious differences between what we say and what we do.

You can test this in the so-called Implicit Association Test.

Learn more at ger.au.dk

Statskundskabsstuderende Heidi Klokke fortsætter som de studerendes repræsentant i bestyrelsen, mens filosofistuderende Andreas Birch Olsen afløser Benjamin Bilde Boelsmand.

Univalg 2013:

De blev valgt

INDFLYDELSE Heidi Klokke fortsætter som den ene af de studerendes to repræsentanter i universitetets bestyrelse, mens Andreas Birch Olsen er ny på posten. De håber på at være med til at sætte problematikken omkring frikøb af forskere på bestyrelsens dagsorden næste år.

af Marie Groth Andersen og Sara Rosenkilde Kristiansen
foto: Lise Balsby

Det forgangne år har Heidi Klokke som studenterrepræsentant siddet med ved bestyrelsesbordet i en turbulent tid, hvor AU står overfor besparelser på 200 millioner kroner og som følge deraf en kommende fyringsrunde. 18. december skal hun sammen med den øvrige bestyrelse godkende AU's budget for 2014. Og hun fortsætter et år mere sammen med Andreas Birch Olsen, der afløser Benjamin Bilde Boelsmand, som nu træder ud af bestyrelsen.

»Det er en spændende tid lige nu, og det er vigtigt, at vi som studenterrepræsentanter i bestyrelsen forsøger at påvirke, hvordan ledelsen har tænkt sig at spare. Vi vil være særligt opmærksomme på, at besparelserne ikke går ud over uddannelsernes kvalitet,« siger Heidi Klokke.

Reform fik studerende til tasterne

De to studerende har fået et ekstra rygstød i form af en stemmeprocent på knap 20 mod sidste års 14. Til dels som følge af debatten om studiefremdriftsreformen, tror de:

»Det er udtryk for, at mange studerende er virkelig bekymrede for,

hvordan reformen rammer dem. Men det er også udtryk for, at vi som studerende er blevet mere bevidste om, hvilke beslutninger der træffes i bestyrelseslokalet. Og at vi i år også har fået et højere personligt stemmetal, vidner om, at man har villet have repræsentanterne til at stå stærkere,« mener Heidi Klokke.

Frikøb af forskere på dagsordenen

I årets løb har hun sammen med Benjamin Bilde Boelsmand sat elitetorløb og opkvalificering af underviserne på dagsordenen. I 2014 vil hun gerne drøfte ekstern finansiering og frikøb af forskere i bestyrelsen:

»Ministeriet giver universitetet færre penge, og det betyder, at vi skal tiltrække flere eksterne midler. Men det er der mange problemer forbundet med, fordi det er svært at få nok overhead med de eksterne forskningsbevillinger« (overhead er midler til dækning af de indirekte omkostninger ved et forskningsprojekt såsom administration, bygningsdrift og infrastruktur, red.), siger hun og fortsætter:

»Når man sætter gang i større forskningsprojekter, vælger man ofte at frikøbe forskerne, så de ikke skal undervise, men kan fokusere på forskningen. Det er problematisk, fordi man adskiller den nyeste

forskning fra undervisningslokalerne, og det giver dårligere uddannelser,« mener hun.

Demokratiet skal styrkes

De to nye repræsentanter udgør et team, understreger Andreas Birch Olsen og bakker op om Heidi Klokkes udtalelse, men han nævner også ansættelsen af en ny prorektor for uddannelse og implementering af studiefremdriftsreformen som to væsentlige emner.

»AU's fremtid, de kommende besparelser og implementeringen af reformen optager mange studerende, fandt jeg ud af under valgkampen. Og så vil jeg også gerne styrke demokratiet lokalt på uddannelserne og sikre friere rammer for beslutninger i studienævn og i de faglige miljøer.«

Se, hvem der blev valgt til de akademiske råd, studienævne og ph.d.-udvalg på au.dk/valg

Univalg på AU

Stemmeprocenten steg i år fra 14 procent til knap 20 procent – en stigning på 40 procent. Men at dømme ud fra stemmeprocenten ved valget til de forskellige studienævne er der forskel på, hvor interesserede studerende er i nærdemokratiet på universitetet fra uddannelse til uddannelse.

De trak stemmeprocenten op

Nævn

0 % *

Studienævnet ved Folkesundhedsvidenskab	69,8 %
Fagstudienævnet ved Statskundskab	62,6 %
Studienævnet ved Teologi	36,5 %

De trak stemmeprocenten ned

Juridisk fagstudienævn	21 %
Studienævnet ved Aarhus School of Science	20,8 %
Fagstudienævnet ved Erhvervsøkonomi	14,4 %

*Stemmeprocent ved valg til studienævn

67

★ antallet af jule- og vinterøl på Unibarens ølkort ★

Baren bryster sig dermed af at have Danmarks største udvalg af danske og internationale jule- og vinterøl. Dog kan baren ikke garantere, at alle 67 forskellige øl er på lager december ud – og så minder den om, at alkoholprocenten i disse øl normalt er højere end i almindelige øl. Skål! (mga)

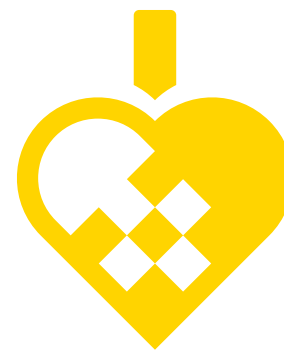

Kom gratis i julestemning

Studerende har gratis adgang til nostalgisk hygge i Den Gamle By mandag til torsdag efter kl. 16.00 frem til og med mandag 23. december.

Husk studiekort. dengamleby.dk/jul (lobi)

Så er det jul igen – hold den med andre studerende

Studerenterpræsterne ved AU inviterer igen i år studerende til at fejre jul sammen med andre studerende – invitationen gælder alle studerende uanset religiøs eller kulturel baggrund.

Foretag feltstudium

Hvis du overvejer at deltage – men af den ene eller anden grund er i tvivl om, hvorvidt det er noget for dig – kan du foretage et diskret feltstudium onsdag 18. december fra kl. 19.00, hvor deltagerne mødes for at lave pynt og knas til juleaften og ikke mindst for at lære hinanden lidt at kende.

Koster 100 kroner

Tilmelding til arrangementet juleaften er senest fredag 20. december kl. 12.00 til informationsmedarbejder Allan Wein på 2065 8154 eller kontor@smaa.dk.

Det koster 100 kroner at deltage 24. december.

Mødested både 18. og 24. december er Møllevangskirkens sognegård, Møllevangs Allé 49, 8210 Aarhus V.

Studerenterpræsterne er folkekirkens officielle præster for alle studerende i Aarhus. studerenterpraest-aarhus.dk (lobi)

MA IN ADVANCED MIGRATION STUDIES

A new, ambitious and inter-disciplinary two-year Master's programme (kandidatuddannelse) in English that provides students with a comprehensive understanding of the possibilities and challenges presented by international migration.

Admission

Students who hold a BA degree or expect to hold a BA degree during spring/summer 2014 from either the humanities or social sciences can apply for admission. To begin your studies by 1 September, you should apply by no later than 1 February.

Read more about the MA in Advanced Migration Studies here: studies.ku.dk/masters/migration-studies

FACULTY OF HUMANITIES
UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Stud.BSS underholder tusindvis af medstuderende

Mange studerende får et par gange dagligt et grin ved at klikke sig ind på Stud.BSS. Men få ved, hvem der står bag de korte videoklip med sjove scener fra studielivet. De to studerende bag Stud.BSS er nemlig anonyme. Omnibus har mødt dem til en snak om deres projekt.

af Sara Rosenkilde Kristiansen

I er anonyme på Stud.BSS. Hvorfor?

X: Siden fik hurtigt meget opmærksomhed. Og vi ville gerne se, hvor langt den kunne komme, uden folk vidste, hvem der stod bag den. Det er ikke os, det skal handle om, siden skal være i fokus.

Er det svært at holde masken, når folk snakker om siden?

Y: Det synes jeg, men det er også vildt sjovt at høre folks reaktioner.

X: Jeg sad med min studiegruppe for et par uger siden og kunne lige poste et indlæg i smug. Få minutter efter begyndte de at tale om det – så måtte jeg jo sidde og spille med.

Y: En spurgte mig engang, om det var mig. Men der svarede jeg bare, at jeg lige skulle se, hvad "de" havde postet.

Hvad vil I gerne opnå?

Y: Til at starte med var det planen, at vi bare gerne ville

få folk til at grine. Vi ville gerne bruge lidt af vores tid på, at folk havde noget at smile af i deres pauser.

X: Jeg tror egentlig, målet i sig selv er at komme længst muligt. Vi startede siden op en sen aften. De første 5-6 likes kom hurtigt. Da vi tjekkede den næste morgen, var der 150. Nu har vi overhalet alle andre Tumblrs i studiemiljøerne.

Tjener I penge på det?

X: Når domæne, hosting og skat er betalt, bliver der ikke til meget mere end en øl i Klubben. Vi gør det ikke for pengenes skyld.

Hvordan bliver I inspireret til nye posts?

Y: Det kan være alt fra problemer, der udspiller sig over længere tid, til enkelte situationer.

X: Vi bestræber os på at holde det aktuelt, og vi får også mange henvendelser med idéer, dem bruger vi ofte. Det er fedt, at folk kommer med forslag.

Y: Skolen er meget seriøs, og Stud.BSS skal være det præcist modsatte. Den er kun sjov og ballade.

De to studerendes navne er redaktionen bekendt.

fakta

Nysgerrig?

Så se med her: www.studbss.dk

Andre Tumblrs på AU:

IFSK: ifskau.tumblr.com

Stud.med.aarhus: studmedaarhus.tumblr.com

Stud.Oecon.: studoecon.tumblr.com

Erhoff Prisen 2014

Erhoff Fonden uddeler hvert år to hæderspriser:

Erhoff Prisen på kr. 250.000 og
Erhoff Fondens Talentpris på kr. 50.000.

Erhoff Prisen gives til en person eller institution, som har udført en helt ekstraordinær og internationalt anerkendt indsats indenfor udforskning eller behandling af sygdomme, herunder sygdomsforebyggelse.

Såfremt Erhoff Prisen gives til en person, forudsættes det, at prismodtageren fortsat har en betydelig forskningsaktivitet.

Erhoff Fondens Talentpris tildeles en særdeles talentfuld forsker under 40 år. Karakteristisk gives talentprisen til en forsker på postdoc- eller adjunkt-niveau med omfattende og originale videnskabelige bidrag til sit biomedicinske forskningsfelt.

Ingen af priserne kan ansøges, men bestyrelsen afgør på grundlag af offentligt indkaldte kollegiale nomineringer, hvem priserne tildeles.

Bestyrelsen for Erhoffs Fond indkalder til kollegial nominering af kandidater til Erhoff Prisen 2014 og Erhoff Fondens Talentpris 2014.

Nomineringen skal indeholde:

- Kort begrundelse (1-2 sider) med fremhævelse af kandidatens væsentligste forskningsbidrag, gerne underbygget af bibliometrisk analyse fra f.eks. Science Citation Index.
- Curriculum Vitae
- Videnskabelig publikationsliste

Kollegiale nomineringer bedes indsendt i 4 eksemplarer.

Nomineringer sendes senest 14. februar 2014 til:

Direktør Thor O. A. Erhoffs Familiefond
c/o Advokat Niels Kahlke
Købmagergade 3
1150 København K
Tlf. 33 12 25 50

Der henvises i øvrigt til fondens hjemmeside:
www.Erhoffs-Familiefond.dk

Bestyrelsen for Erhoffs Fond:

Professor Oluf Borbye Pedersen (fondens formand)
Organisationspsykolog Mette Amtoft
Direktør Hans Barth
Advokat Niels Kahlke

DIREKTØR THOR O. A. ERHOFFS FAMILIEFOND

»Den idé, jeg fik, lykkedes faktisk«

EN DAG MED

lektor i medicinsk biokemi Mette Madsen. For et par år siden modtog hun en millionbevilling fra Det Frie Forskningsråd. Nu er hun på trapperne med resultater, der på længere sigt måske kan gøre det lettere at opdage og behandle modermærkekræft.

af Marie Groth Andersen
fotos: Jesper Rais

fakta

Blå bog: Mette Madsen

- 39 år
- Ph.d. og lektor i medicinsk biokemi ved Institut for Biomedicin på Health, Aarhus Universitet
- Forskningsgruppeleder og uddannelsesansvarlig
- Har bl.a. modtaget Lundbeckfondens Talentpris 2003, Det Frie Forskningsråds Ung Eliteforskerpris 2005 og er udnævnt til Sapere Aude-forskningsleder 2010 (Det Frie Forskningsråd)
- Har i november modtaget en bevilling på 500.000 kr. fra AU IDEAS

Hun færdes blandt kolber, reagensglas og mikroskop, og der står lektor og forsker i medicinsk biokemi på visitkortet. Men der er ikke meget støvet videnskabsmand over Mette Madsen, som hun sidder der for enden af mødebordet i en gråsort kjole og leder mødet med sin forskningsgruppe med et krus dampende te foran sig. Ord som »primer«, »mastermix« og »plasmider« flyger hen over bordet, mens hun fritter gruppen bestående af studerende, laboranter, ph.d.-studerende og en postdoc for resultaterne af den seneste uges forsøg i laboratoriet. I takt med at hun er steget i graderne, tilbringer hun mindre og mindre tid i laboratoriet og udfører de færreste af forsøgene selv.

»Det er et valg fra min side. Hvis du gerne vil søge forskningsmidler, skrive artikler, undervise, vejlede studerende og forske, så er døgnets timer hurtigt brugt,« fortæller hun.

»Og når jeg ikke længere laver laboratoriearbejde til daglig, så bliver jeg også dårligere og dårligere til det, så efterhånden vil de andre i gruppen gøre meget for at undgå, at jeg for eksempel skal ind og passe cellerne,« griner hun.

Resultatjunkie

Selvom hun sjældent selv fører pipetten, så driver en udpræget resultathunger hende ofte til at gå de ti skridt fra kontoret og hen til laboratoriet for at opsnuse seneste nyt.

»Jeg er nok lidt afhængig af resultater, og det ved resten af gruppen godt. Jeg ringer hele tiden, når jeg ikke er på kontoret eller i laboratoriet for at høre, hvordan det går med det og det.«

Det er udfaldet af de mange forsøg og tests, der til daglig holder blusset tændt under hende som forsker.

»Du kan ikke bare vente på det store gennembrud. I dagligdagen er den store fornøjelse de små resultater, og når et forsøg lykkes. Det kan godt være, at det ikke lige viste det, som du havde regnet med, men så må du jo se på, hvad du så kan bruge det til,« siger Mette Madsen. Den indstilling til forskningen prøver hun også at formidle videre til sine studerende.

Gennembrud

Men faktisk er der et mindre videnskabeligt gennembrud under opsejling i laboratoriet. Mette Madsen er stadig ydmyg og hemmelighedsfuld omkring det, for hun er kun lige ved at lægge sidste hånd på artiklen, hvor hun præsenterer sine forskningsresultater. Den skal sendes til

bedømmelse hos et internationalt videnskabeligt tidsskrift inden jul. Indtil videre er det kulminationen på et af de forskningsprojekter, som hun har haft mulighed for at igangsætte, efter at hun i 2010 modtog en millionbevilling fra Det Frie Forskningsråds karriereprogram Sapere Aude for talentfulde yngre forskere. En bevilling, der også gjorde det muligt for hende at sammensætte en forskningsgruppe, der for tiden foruden Mette Madsen tæller fire bachelor- og kandidatstuderende, to laboranter, to ph.d.-studerende og en enkelt postdoc.

»Vi må se, hvordan det går. Måske får vi et slag over fingrene og får den retur. Men det er en god historie.«

Mette Madsen er dog ikke i tvivl om, at gruppen er på sporet af noget vigtigt.

Fokus på modermærkekræft

Mette Madsen forsker i nogle af kroppens allermindste byggesten, nemlig de proteiner, der sidder på overfladen af en celle, de såkaldte membranreceptorer, der kan transportere elementer fra cellens omgivelser ind i cellen eller kan aktivere forskellige mekanismer, for eksempel celledelinger.

Mette Madsens forskningsgruppe undersøger blandt andet, om cellereceptorer, der ikke normalt findes i et raskt modermærke, pludseligt kan påvises i et modermærke, hvis der sker genetiske forandringer i modermærket for eksempel som følge af solskoldning. Og her har de gjort en spændende opdagelse.

»Fra vores samarbejde med patologer på Aarhus Universitetshospital har vi erfaret, at de ikke rigtigt har nogle markører til afgørende at kunne skelne de ondartede modermærker fra de godartede. Lige nu baserer man vurderingen af et modermærke på andre faktorer, og problemet med modermærkekræft er, at hvis man ikke får fjernet det, før det når at sætte fjernmetastaser, så er der stort set ingen behandling, der virker,« forklarer hun og fortsætter:

»Så jeg tænkte: Kunne man være så heldig at finde en sådan markør, der kan fremme den vigtige bedømmelse af et modermærke, og som kan medvirke til, at lægerne kan skelne afgørende mellem de godartede og de ondartede modermærker?«

Meget tyder på, at Mette Madsens gruppe har taget et afgørende skridt i den retning.

»Vi har opdaget, at nogle af de proteiner, som vi kigger på, er forskelligt udtrykt i ondartede og god-

artede modermærker.«

Dermed er Mette Madsen og resten af forskningsgruppen muligvis på vej med en opdagelse, der på længere sigt kan betyde, at man kan udvikle et værktøj, der forbedrer mulighederne for at stille diagnose og prognose for modermærkekræft.

Vigtigt for karrieren

Karrieremæssigt er opdagelsen også vigtig for Mette Madsen.

»Det er et projekt, jeg har begyndt på baggrund af den Sapere Aude-bevilling, jeg fik i 2010. Det har taget tid at få den rigtige vinkel, det rigtige væv og de rigtige kontakter. For første gang er det noget, der kommer helt selvstændigt ud af min gruppe, og hvor man kan sige, at jeg har taget forskningen om receptorer et nyt sted hen baseret på mine interesser. Så på den måde er det et *breakthrough* i min karriere. Den idé, jeg fik, lykkedes faktisk.«

Størst er fornøjelsen dog, når hun har lejlighed til at dele sine resultater med lægerne ude på hospitalerne – eller »ude i frontlinjen«, som hun kalder det.

»En af mine vigtigste opgaver er at koble vores forskning til det, der foregår ude på hospitalerne. For det er fint nok at lave grundforskning, men der skal være en grund til, at vi finder ud af det. Det skal kunne bruges til noget.«

En fornøjelse at lære fra sig

Livet som forsker er dog meget andet end forskningsresultater og gennembrud. Når Mette Madsen ikke skriver på artikler og ansøgninger eller vejleder de studerende i sin gruppe, underviser hun også medicinstuderende i biokemi: forelæsninger og holdundervisning hvert semester plus den skriftlige eksamen ved semesterets afslutning samt vejledning på medicinernes 6.-semester-bacheloropgave.

»Jeg kan godt lide at undervise og kan godt lide at lære fra mig og fortælle historier om videnskabelig viden på en måde, så de studerende forstår det.«

»Det er da også en fornøjelse, at det, man selv som forsker har fundet ud af, senere bliver så signifikant viden, at det bliver en del af lærebøgerne og noget, som medicinstuderende *all over* skal vide.«

Men selv om Mette Madsen trives bag katederet, så er det forskningen, der vinder, hvis hun kunne vælge.

»Det er hundrede procent derfor, jeg er her. Jeg kan også godt lide at undervise og har stor glæde af det. Men det er ikke derfor, jeg er her.«

Mette Madsen går ofte de ti skridt fra sit kontor og hen i laboratoriet for at opsnuse de sidste nye resultater fra de mange forsøg, forskningsgruppen har gang i.

fakta

Hvad laver en forsker?

- 8.30-10.30:** Møde med laboratoriegruppen, som består af laboranter, studerende, ph.d.-studerende og en postdoc
- 10.30-12.00:** Artikelmøde med ph.d.-studerende
- 12.00-12.30:** Frokost
- 13.00-14.30:** Formulering af eksamensopgaver til dette semesters eksamen
- 12.30-16.30:** Artikelskrivning, fondsansøgninger m.v.
- 16.30:** Hente børn
- Aften:** Læse og skrive artikler, kigge på ansøgninger eller forberede undervisning

Hvad med dig selv?!

synspunkt

af Lone Koefoed Hansen, lektor på Institut for Æstetik og Kommunikation, Digital Design, og Peter Lauritsen, lektor på Institut for Æstetik og Kommunikation, Informationsvidenskab

illustration: Louise Thrane Jensen

Den 30. oktober nedsatte Morten Østergaard »Udvalg for kvalitet og relevans i de videregående uddannelser«. Formålet er at »komme med konkrete anbefalinger«, og det handler om at få omsat uddannelser til beskæftigelse og vækst. Udvalget har en snæver sammensætning med en overvægt af økonomer, og man kan frygte, at mange perspektiver ikke kommer med i udvalgets arbejde.

Derfor nedsatte vi den 31. oktober »[Alternativt] Udvalg for kvalitet og relevans i de videregående uddannelser«, som ligeledes har til formål at komme med konkrete anbefalinger til, hvordan man kan forbedre kvaliteten af de videregående uddannelser. Vores udvalg er åbent for alle, der er på Twitter, og her foregår en nuanceret debat om, hvad kvalitet er, hvor problemerne findes, og hvad man kan gøre ved dem. De p.t. cirka 650 kommentarer viser, at kvalitet er mange forskellige ting, og at ansvaret for, at kvaliteten halter, ikke ligger ét bestemt sted. Her er nogle af de problemer, som er blevet nævnt i debatten:

Uddannelsesstrukturelt trænes de unge i at være målorienterede allerede fra folkeskolen: De skal skynde sig igennem studierne, så de hurtigt kan gøre gavn. Kvalitet sættes lig hastighed og økonomisk nytte, hvorimod fordybelse, læring og dannelse ikke er en del af det strukturelle kvalitetsperspektiv.

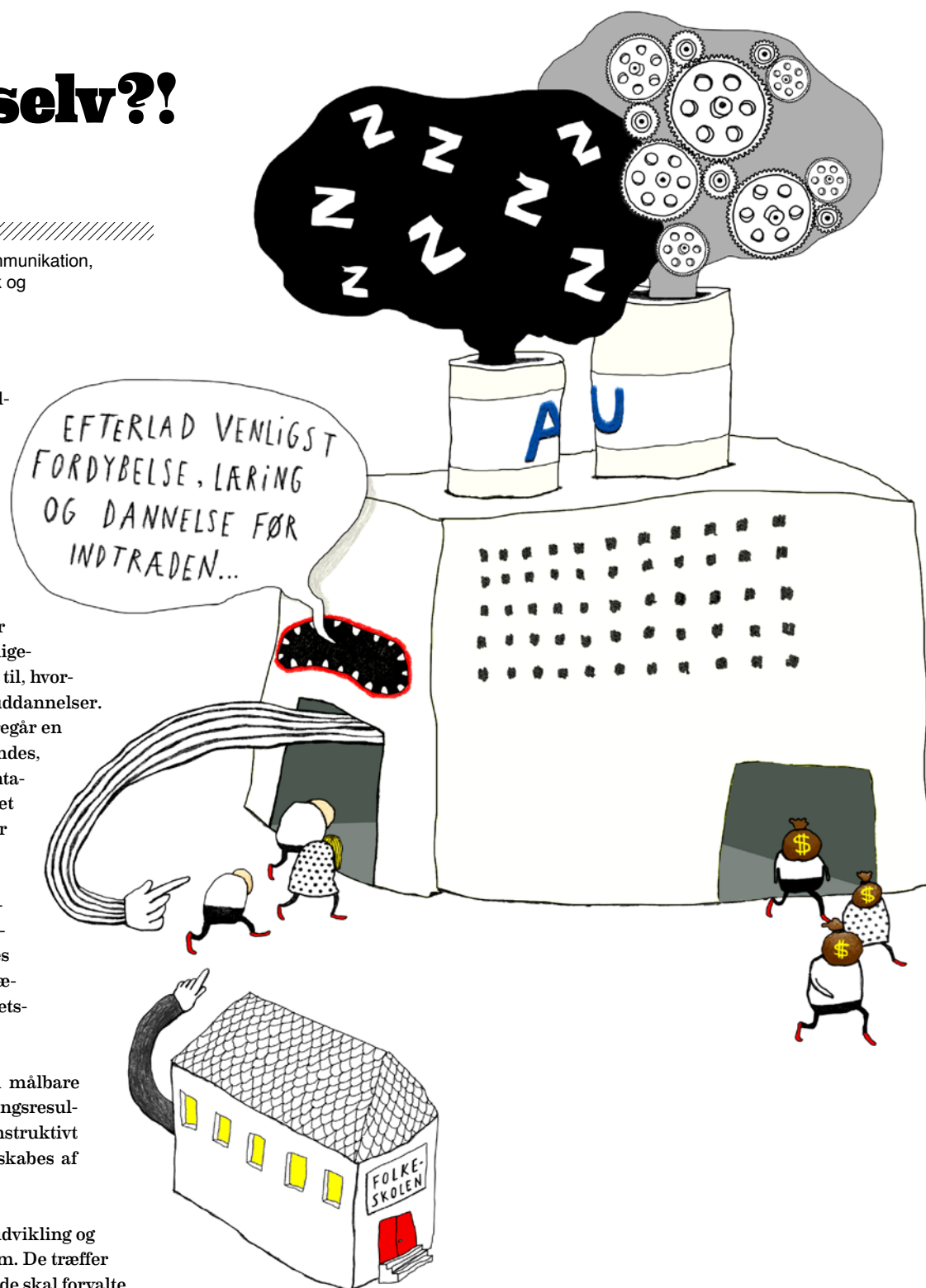
Universitetsledelser oversætter krav om øget kvalitet til målbare parametre såsom antallet af undervisningstimer, evalueringsresultater eller antallet af beståede studerende i stedet for konstruktivt at engagere sig i de meget forskellige læringsrum, som skabes af studerende og undervisere.

Undervisere ser ikke undervisning som et sted for faglig udvikling og taler ikke med kolleger om det i andet end anekdotisk form. De træffer ikke informerede pædagogiske valg om, hvordan studerende skal forvalte deres 27,5 timer pr. ECTS, men sætter måske bare flere tekster på pensumlisten og taler lidt hurtigere til forelæsningen.

Studerende ser universitetet som en butik, hvor motivation og faglig nysgerrighed er underviserens eller uddannelsens ansvar, og hvor det er helt legitimt ikke at forberede sig, fordi man skal på arbejde eller ikke synes, kurset er interessant nok.

Diskussionen viser, at kvalitetsløft er en kompleks opgave, som ikke løses ved, at aktørerne står i hver deres ringhjørne og skælder ud på de andre. Det kan være, at underviserne har en pointe, når de beklager sig over, at curling-generationen er kommet på universitetet, men underviserne kan ikke fuldstændig fralægge sig ansvaret for, at de studerende ikke forbereder sig og ikke engagerer sig i undervisningen. På samme måde nytter det ikke, at studerende kræver flere timer, uden at de samtidig forholder sig til, hvad de selv kan gøre for at forbedre læringen, og uden at reflektere over, om flere timer overhovedet er kvalitetsfremmende.

Kvalitet er en kompleks størrelse, og derfor er det ikke tilstrækkeligt blot at reagere vredt på andres udspil og idéer. Man må også udvikle egne visioner og idéer til, hvad man selv kan gøre for at bidrage til det nødvendige kvalitetsløft. I den proces kan vi alle begynde med at sige højt, hvad vi selv og andre ikke gør godt nok. Men også, hvad vi allerede gør så godt, at andre kunne lære af det. Noget af det arbejde er begyndt i det selvbestaltede udvalg på Twitter. Det handler nu om at brede den diskussion og erkendelse ud til at favne alle niveauer på AU.

#AltUdvalg er hashtagget på Twitter.

Omnibus linker til kommissoriet på omnibus.au.dk